

paadrager han sig derved Forpligtelser i to forskjellige Retninger, som meget ofte kunne komme i Strid med hinanden. Den gifte Officer, som bliver bortcommanderet eller gaaer i Felten, kan ikke længere varetage sine Pligter som Familiefader, men nødes til at overgive disse sine Pligter i Andres Hænder; er han i Besiddelse af nogen Formue, eller har nogenlunde rundelige Indtægter, kan han med nogen Sindsro overlade denne Omfarg til Andre; er han derimod indskrænket til at leve af sine reglementerede Indtægter, bliver dette ham umuligt, og Følelsen, Bevidstheden om Umuligheden af at kunne opfylde sine Pligter mod sin Familie og sine Børn, maa nødvendigvis tynge hans Sind, og kan virke skadeligt paa hans Gyne til at udføre sine militære Pligter. Det er derfor en meget viis, og jeg tør sige nødvendig Bestemmelse af Regjeringen, ikke at tilstaae Militære Ret til Ægteskab, naar de ikke kunne bevise, at de derved sikke deres Familie et saadant Udkomme, at de ere betryggede for Mangel og Næringsforger, navnlig i det Tilfælde, at Familiefaderen bliver bortcommanderet. Af disse Grunde kan Krigsbestyrelsen ikke give sit Samtykke til det foreliggende Lovforslag, og jeg anseer det for min Pligt at modsætte mig, at dette Lovforslag ophøies til Lov.

Schack: Ja, som den ærede Krigsminister udtalte, saa var det, han fremførte idag, i det Væsentlige de samme Argumenter, som vi hørte forrige Gang, og jeg skal derfor saameget desto kortere tillade mig at gjøre nogle faa Bemærkninger. Hvad det angaaer, at Lovbestemmelsen er over 100 Aar gammel, og at Regjeringen i den Tid ikke har fundet Anledning til at gjøre nogen Forandring deri, da kan dette jo ikke være nogen tilstrækkelig Grund til ikke nu at forandre denne Lovbestemmelse, dersom man forøvrigt maatte finde det hensigtsmæssigt. Vi vilde jo paa den Maade endnu mindre have kunnet forandre vor tidligere gjældende Grundlov; den havde jo været gjældende i en endnu længere Periode. Regjeringen havde heller ikke foreslaaet Forandringer deri; men, da Diebliffet kom, saa sandt man

det alligevel hensigtsmæssigt at forandre den. Det Samme gjælder om utallige andre Love.

Hvad angaaer det Argument, at Indskrænkningen gjælder i saagodtsom alle europæiske Lande, da er det for det Første ikke ganske rigtigt, idet den ikke gjælder i England og heller ikke i Sverrig — man noies der med en Anmeldelse —, og saavidt jeg mindes, gjælder den heller ikke i Norge. Det er altsaa Armeer, som have indlagt sig den største Ære i Krigshistorien, for hvilke den ikke gjælder, og man seer saaledes, at den militære Gyspirt vel kan bestaae ved Siden af Tilladelsen til at indgaae Ægteskab. Iøvrigt er det, at Indskrænkningen finder Sted andre Steder, jo heller ikke noget Beviis for, at den ogsaa skal bestaae her; det er et Beviis, som jeg troer man er altsaa tilbøielig til at fremkalde og lægge Vægt paa.

Det tredje Hovedpunkt var, at det er til Gavn for de Militære selv, at deres Rettigheder paa denne Maade indskrænkes, idet nemlig deres Formuesomstændigheder ikke ere saaledes, at de kunne ernære en Familie. Jeg maa herved for det Første bemærke, at det er et meget stort Spørgsmaal, hvor Meget eller hvor Lidet man behøver for at kunne gifte sig. I denne, som i andre Retninger, behøver En Meget, en Anden Lidet; men det maa ogsaa som i saa mange andre Retninger være overladt til Ens eget Skjøn, om man er istand til at opfylde sine Forpligtelser, naar man paatager sig Forhold, som det staaer i Ens egen Magt at lade være at indlade sig i. Dette maa dobbelt gjælde det her omhandlede Forhold, som hører til dem, der meest falde indenfor Privatlivets Omraade, og som Staten altsaa er uberettiget til at blande sig i. Det maa jeg i det Hele særdeles lægge Vægt paa i denne Sag. Man kan naturligviis altsaa i en Sag finde en heel Deel Argumenter for enhver Paastand, man fremsætter; men, naar Regjeringen fremsætter slige Argumenter, saa maa man see paa, om Forholdet er et saadant, som falder indenfor Regjeringens Omraade, indenfor dens Ret at be-